LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *SWEDBANK P&C INSURANCE AS* GINČO NAGRINĖJIMO

2025-09-30 Nr. 429-223
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Swedbank P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2022 m. birželio 21 d. tarp draudiko ir pareiškėjo buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – Draudimo sutartis), kuria draudiko parengtų Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 002[1] (toliau – Taisyklės) pagrindu nuo 2022 m. rugpjūčio 11 d. iki 2023 m. rugpjūčio 10 d. buvo apdraustas butas, esantis adresu: *(duomenys neskelbtini)*, ir pareiškėjo civilinė atsakomybė.

2025 m. gegužės 16 d. pareiškėjas informavo draudiką apie įvykį: „Laiptinėje bute gyvenantis šuo įkando kitam žmogui. Vyko teisminis procesas dėl žalos sukėlimo, dabar teisminis procesas pasibaigęs, pripažintas esu kaltu. Įkandimas buvo padarytas į kojų, plėštinė žaizda“ (toliau – Įvykis). Įvykio data – 2023 m. vasario 2 d. Pareiškėjas prašė atlyginti dėl Įvykio tretiesiems asmenims kilusią žalą. Gavęs pranešimą, draudikas pradėjo žalos administravimo procedūrą.

2025 m. birželio 12 d. draudikas pareiškėją informavo, kad Įvykis laikomas nedraudžiamuoju. Draudikas paaiškino, kad, vadovaudamasis pareiškėjo pateiktais duomenimis, Kauno apylinkės teismo *(duomenys neskelbtini)* nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – pirmosios instancijos teismo nuosprendis) ir Kauno apygardos teismo *(duomenys neskelbtini)* nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. *(duomenys neskelbtini)* (toliau – apeliacinės instancijos teismo nuosprendis), nustatė, jog 2023 m. vasario 2 d. pareiškėjo šuo *(duomenys neskelbtini)* (toliau – šuo) daugiabučio namo laiptinės pirmajame aukšte įkando nukentėjusiajai *(duomenys neskelbtini)* (toliau – nukentėjusioji) į dešinės kojos blauzdą, padarydamas jai dvi kąstines žaizdas dešinėje blauzdoje su aplinkine kraujosruva minkštuosiuose audiniuose, taip sukėlė nukentėjusiajai nesunkų sveikatos sutrikdymą. Draudikas pažymėjo, kad, remdamasis įsiteisėjusiu apeliacinės instancijos teismo nuosprendžiu, nustatė, jog Įvykio metu pareiškėjas su šunimi elgėsi nerūpestingai ir neužtikrino, kad šuo nesukels grėsmės žmonių sveikatai.

Draudikas paaiškino, kad Taisyklėse yra nustatyta, jog „draudimo apsauga netaikoma ir nuostoliai neatlyginami, jeigu jie kilo dėl žemiau išvardytų priežasčių, įvykių, sąlygų ir veiksmų arba dėl jų atsiradusios žalos: <...> neatlyginame žalos, kurią Jūs ar Jūsų šeimos nariai padarė sąmoningai, taip pat su Jūsų sutikimu trečiojo asmens padarytos žalos arba kuomet Jūs buvote nerūpestingas ir nesiėmėte priemonių tokios žalos išvengti ar ją sumažinti.“ Draudikas pažymėjo, kad Įvykio aplinkybės atitinka šio Taisyklėse nurodyto nedraudžiamojo įvykio sąlygas (pareiškėjas buvo nerūpestingas ir nesiėmė priemonių žalai išvengti ar ją sumažinti), todėl Įvykis laikytinas nedraudžiamuoju ir draudimo išmoka nėra mokama.

Pareiškėjas, nesutikdamas su sprendimu, draudikui pateiktoje pretenzijoje ir kreipimesi į Lietuvos banką kėlė reikalavimą pripažinti Įvykį draudžiamuoju pagal Draudimo sutartyje nustatytas civilinės atsakomybės draudimo sąlygas ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl Įvykio trečiųjų asmenų ir paties pareiškėjo patirtą žalą (išmokant Kauno teritorinei ligonių

[1] Galioja nuo 2022 m. vasario 22 d.

kasai 237,58 Eur, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Kauno skyriui – 4 360,58 Eur, nukentėjusiajai – 245,91 Eur turtinės žalos atlyginimo, taip pat 6 751,50 Eur atstovavimo išlaidų pirmosios instancijos teisme ir 1 100 Eur apeliacinės instancijos teisme, pareiškėjui – 3 315 Eur atstovavimo išlaidų pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose).

Savo reikalavimą pareiškėjas grindė tuo, kad Įvykio metu šuo buvo vedamas su trumpesniu nei 1 metro pavadėliu, šuo nėra įtrauktas į pavojingų ar kovinių šunų sąrašą, jis yra išlaikęs oficialų socializacijos testą, kurio rezultatai įrodo, kad šuo nėra agresyvus ar nekontroliuojamas, prieš Įvykį nukentėjusioji spyrė šuniui, dėl to buvo išprovokuota šuns gynybinė reakcija, tačiau teismas šios aplinkybės tinkamai neįvertino. Pareiškėjas teigia, kad laikėsi visų teisės aktų reikalavimų, nors baudžiamąją bylą nagrinėję teismai konstatavo jo kaltę ir nusikalstamą nerūpestingumą, draudikas neturėtų vadovautis tik teismo nuosprendžiu, tačiau turėtų pats atlikti savarankišką Įvykio aplinkybių vertinimą. Pareiškėjas nurodė, kad draudiko sprendimas yra nepagrįstas, priimtas remiantis neaiškiai suformuluotomis Draudimo sutarties nuostatomis.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Draudikas nurodė, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, įsiteisėję Lietuvos Respublikos teismų sprendimai yra privalomi visoms valstybės valdžios institucijoms, pareigūnams ir tarnautojams, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Taigi, pasak draudiko, administruodamas žalos bylą, draudikas ne tik gali vertinti įsiteisėjusį teismo nuosprendį kaip vieną iš įrodymų, tačiau ir privalo vadovautis jame nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis bei kaltės vertinimu, ypač kai nuosprendis priimtas dėl to paties įvykio.

Draudikas nurodė, kad pareiga mokėti draudimo išmoką draudikui kyla tik tada, kai įvykio aplinkybės atitinka konkrečius Draudimo sutartyje nurodytus draudžiamojo įvykio požymius ir kai įvykis neatitinka nedraudžiamųjų įvykių sąlygų. Nustačius, kad Įvykis atitinka Taisyklėse nurodyto nedraudžiamojo įvykio sąlygas (pareiškėjas buvo nerūpestingas ir nesiėmė priemonių, kad būtų išvengta žalos arba kad ji būtų sumažinta), draudikas pabrėžė neturintis pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo dėl Įvykio mokėti draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko atsisakymo mokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl Įvykio trečiųjų asmenų ir paties pareiškėjo patirtą žalą, pagrįstumo.

Siekiant išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti administruojant žalą nustatytas Įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar pagal šalių sudarytos Draudimo sutarties sąlygas draudikas pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, pripažino Įvykį nedraudžiamuoju.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisinių santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims

turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką, draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas ir sąlygas. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose[2].

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį[3]. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu (CK 6.987 straipsnis)[4].

Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškinys, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą išmokėti draudimo išmoką[5].

Įstatyme ir konkrečiose draudimo rūšies taisyklėse nustatytos išimtys, kai draudėjo patirta žala visiškai ar iš dalies nekompensuojama, dėl to, draudėjui kreipusis dėl draudimo išmokos išmokėjimo, draudikas turi teisę jos visiškai arba iš dalies nemokėti. Tokią teisę draudikas turi nedraudžiamojo įvykio atveju[6]. Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamojo įvykio požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką[7].

Vertinant Įvykio požymius Draudimo sutarties sąlygų kontekste, pažymėtina, kad Draudimo sutartyje nurodyta, jog, pasirinkus civilinės atsakomybės draudimą, draudikas atlygins tretiesiems asmenims ar trečiųjų asmenų turtui padarytą žalą. Draudimo sutartyje draudžiamieji įvykiai apibrėžti kaip draudimo laikotarpiu įvykę ir nuostolius sukėlę įvykiai, dėl kurių ne vėliau kaip per dvejus metus nuo draudimo laikotarpio pabaigos draudėjui buvo pateikta rašytinė pretenzija dėl žalos atlyginimo.

Taisyklėse taip pat įtvirtintas nedraudžiamųjų įvykių sąrašas, kuomet draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos. Taisyklių dalies „Civilinės atsakomybės draudimas" skyriuje „Nedraudžiamieji įvykiai" nustatyta, kad draudikas neatlygins žalos, kurią draudėjas ar jo šeimos nariai padarė sąmoningai, taip pat su draudėjo sutikimu trečiojo asmens padarytos žalos arba kuomet draudėjas buvo nerūpestingas ir nesiėmė priemonių tokios žalos išvengti ar ją sumažinti.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktas įpareigoja draudiką prieš atsisakymą mokėti draudimo išmoką patikrinti visą prieinamą informaciją ir įrodyti aplinkybes, atleidžiančias nuo draudimo išmokos mokėjimo. Draudikui įrodymais nepagrindus, kad įvykis yra nedraudžiamasis ar yra kiti išmokos nemokėjimo pagrindai, jam atsiranda pareiga mokėti draudimo išmoką.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad pareiškėjas, pranešdamas apie Įvykį, nurodė, kad jo šuo įkando kitam žmogui, pareiškėjo kaltė nustatyta įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu.

Kaip minėta, draudikas sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju priėmė, vadovaudamasis pareiškėjo pateiktais duomenimis bei pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nuosprendžiuose nustatytomis Įvykio aplinkybėmis.

Įvertinus byloje esančius duomenis, nustatyta, kad tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijos teismai, nagrinėdami baudžiamąją bylą, kurios aplinkybės sutampa su Įvykio aplinkybėmis (t. y. baudžiamoji byla nagrinėta dėl to paties įvykio, apie kurį vėliau buvo pranešta draudikui), konstatavo, jog pareiškėjas, „būdamas dobermanų veislės šuns K. laikytojas, pažeidė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.263 straipsnyje numatytą bendrąją

[2] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.
[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.
[4] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.
[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje 3K-3-316/2013.
[6] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. vasario 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009.
[7] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-426-684/2017.

pareigą kiekvienam asmeniui laikytis tokio elgesio taisyklių, kad savo veiksmais (veikimu, neveikimu) nepadarytų kitam asmeniui žalos, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 3 punkto (Gyvūnų laikytojai privalo – užtikrinti, kad jų laikomi gyvūnai nekeltų grėsmės žmonių, kitų gyvūnų gyvybei, sveikatai ar turtui) reikalavimus bei Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo dėl gyvūnų laikymo Kauno mieste taisyklių 27.3 punkto (bendrojo naudojimo patalpose gyvūnai, atsižvelgiant į veislės ar rūšies ypatumus, nešami specialiuose narveliuose, kuprinėse, ant rankų arba vedami su sutrumpintu iki 1 metro pavadėliu ir antsnukiu. Gyvūną vedantis asmuo turi užtikrinti viešąją rimtį, nesukelti grėsmės aplinkiniams žmonėms ir gyvūnams) reikalavimus, su šunimi elgėsi neatsargiai (nusikalstamai nerūpestingai) ir neužtikrino, kad šuo nesukels grėsmės žmonių gyvybei ar sveikatai, ko pasekoje 2023 m. vasario 2 d., apie 07.00 val., jo K. dobermano veislės šuo, *(duomenys neskelbtini)* namo laiptinės pirmame aukšte, Kaune, įkando *(duomenys neskelbtini)* į dešinės kojos blauzdą <...>."

Taigi, įsiteisėjusiu apeliacinės instancijos teismo nuosprendžiu pareiškėjas buvo pripažintas kaltu dėl įvykio, kurio metu buvo sutrikdyta nukentėjusiosios sveikata. Teismas konstatavo, kad įvykio metu pareiškėjas su savo šunimi elgėsi neatsargiai, o būtent – nusikalstamai nerūpestingai.

Pastebėtina, kad nusikalstamas nerūpestingumas yra viena iš kaltės formų. Nusikalstamas nerūpestingumas pripažįstamas aukštesne (labiau pavojinga) nerūpestingumo forma nei paprastas nerūpestingumas, dėl to asmeniui yra taikoma baudžiamoji atsakomybė (sunkiausia atsakomybės forma).

Teismų įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įsiteisėję Lietuvos Respublikos teismų sprendimai yra privalomi visoms valstybės valdžios institucijoms, pareigūnams ir tarnautojams, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Taigi, draudikas pagrįstai vadovavosi įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu dėl to paties įvykio nustatytomis aplinkybėmis.

Kaip minėta, Draudimo sutartimi šalys susitarė, jog draudikas neatlygins žalos, kilusios kuomet draudėjas buvo nerūpestingas ir nesiėmė priemonių žalai išvengti ar ją sumažinti[8]. Šiuo konkrečiu ginčo atveju nerūpestingas pareiškėjo elgesys ir tai, kad pareiškėjas nesiėmė priemonių žalai išvengti ar sumažinti (šunį vedžiojo be privalomo antsnukio) yra konstatuoti įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu.

Lietuvos bankas, įvertinęs pirmiau nurodytas aplinkybes, daro išvadą, kad draudikas pagrįstai sprendė, jog pareiškėjo nerūpestingumas Įvykio metu ir aplinkybė, jog pareiškėjas nesiėmė priemonių žalai išvengti ar sumažinti, yra įrodyti baudžiamojoje byloje, kurioje buvo nagrinėjamos to paties Įvykio aplinkybės. Lietuvos banko vertinimu, esant įrodytoms esminėms Draudimo sutartyje nustatyto nedraudžiamojo įvykio sąlygoms (pareiškėjo nerūpestingumas, nesiėmimas priemonių žalai išvengti ar sumažinti), draudikas pagrįstai sprendė, kad Įvykis laikytinas nedraudžiamuoju.

Nors pareiškėjas teigia, kad civilinės atsakomybės draudimo sąlygos Taisyklėse suformuluotos neaiškiai ir pareiškėjui nėra suprantama, kada draudimo išmoka galėtų būti mokama, Lietuvos bankas, įvertinęs ginčui aktualias Taisyklių sąlygas, nustatė, kad Taisyklių sąlygos, įtvirtinančios šiuo konkrečiu atveju taikytiną nedraudžiamojo įvykio formuluotę, kurios pagrindinis požymis – draudėjo nerūpestingumas ir neveikimas, siekiant išvengti žalos ar ją sumažinti, yra suformuluotos aiškiai ir suprantamai vidutiniam vartotojui, taigi, pareiškėjui turėjo būti žinomos ir suprantamos jo pasirinktos draudimo apsaugos ribos. Dėmesys atkreiptinas į tai, kad, nagrinėdamas šią ginčo bylą, Lietuvos bankas sprendžia klausimą dėl draudiko atsisakymo mokėti draudimo išmoką pagrįstumo šiuo konkrečiu ginčo atveju (dėl kilusio Įvykio), tačiau nenagrinėja pareiškėjo keliamo teorinio klausimo, dėl kokių įvykių, sukeltų gyvūno, draudikas mokėtų draudimo išmoką, todėl dėl šio pareiškėjo keliamo klausimo toliau pasisakoma nebus.

Pareiškėjas, siekdamas pagrįsti savo reikalavimą draudikui, nurodė, kad teismas tinkamai neįvertino pareiškėjo nurodytos aplinkybės, jog šunį išprovokavo nukentėjusiosios spyris, taip pat tinkamai neįvertino pareiškėjo pateiktų įrodymų, kad šuo neagresyvus,

[8] Taisyklių dalies „Civilinės atsakomybės draudimas" skyriuje „Nedraudžiamieji įvykiai" nustatyta: „draudimo apsauga netaikoma ir nuostoliai neatlyginami, jeigu jie kilo dėl žemiau išvardytų priežasčių, įvykių, sąlygų ir veiksmų arba dėl jų atsiradusios žalos: <...> neatlyginame žalos, kurią Jūs ar Jūsų šeimos nariai padarė sąmoningai, taip pat su Jūsų sutikimu trečiojo asmens padarytos žalos arba kuomet Jūs buvote nerūpestingas ir nesiėmėte priemonių tokios žalos išvengti ar ją sumažinti."

socializuotas, todėl draudikas, pasak pareiškėjo, turėtų pats savarankiškai vertinti Įvykio aplinkybes ir nesivadovauti tik teismo nuosprendžiu.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad, priešingai, nei nurodo pareiškėjas, teismas tyrė pareiškėjo nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus. Apeliacinės instancijos teismas, įvertinęs pareiškėjo teiginius, jog šuo buvo išprovokuotas, nes nukentėjusioji jam įspyrė, konstatavo, kad tokie pareiškėjo teiginiai atmestini. Teismas sprendė, kad būtent tarpduryje pasirodžiusi nukentėjusiosios koja išprovokavo šunį pulti (o ne spyris) ir tai atitinka pirminius tiek pareiškėjo, tiek nukentėjusiosios parodymus. Teismas konstatavo, kad tokia įvykių eiga būtų buvusi negalima, jei pareiškėjas būtų laikęsis visų jam, kaip šuns šeimininkui, privalomų teisės aktų reikalavimų. Teismas pažymėjo, kad šuo nebuvo laikomas pagal nustatytus reikalavimus, nors tai būtų galėję eliminuoti galimą pavojų aplinkiniams dėl šuns elgesio.

Iš byloje esančių duomenų taip pat matyti, kad apeliacinės instancijos teismas įvertino ir kitus pareiškėjo tiek teismui, tiek vėliau draudikui ir Lietuvos bankui pateiktus įrodymus (veterinarijos klinikos pažymą, konsultacinę išvadą, pateiktą Lietuvos kinologų draugijos tarptautinės kategorijos teisėjo ir konsultacinę išvadą, pateiktą Lietuvos kinologų draugijos dresuotojos) ir konstatavo, kad nors iš pateiktų dokumentų matyti, jog šuo nepasižymi agresyvumu, tačiau gyvūnų elgesys yra nenuspėjamas. Teismas pabrėžė, kad vis dėlto būtent tai, kad pareiškėjas nesilaikė teisės aktų, įtvirtinančių gyvūnų priežiūros ir laikymo taisykles, reikalavimų, buvo nukentėjusios sveikatos sutrikdymo priežastis ir teisiškai reikšmingas priežastinis veikos ir kilusių padarinių ryšys.

Įvertinęs visus nagrinėjamos ginčo bylos duomenis, Lietuvos bankas nustatė, kad iš esmės visi paaiškinimai ir įrodymai, susiję su Įvykiu, kurie yra pateikti Lietuvos bankui, buvo pateikti ir baudžiamąją bylą nagrinėjusiam teismui, todėl teismas yra juos įvertinęs ir dėl jų pasisakęs, priimdamas nuosprendį, kuriame vertinami pareiškėjo veiksmai, susiję su Įvykiu. Manytina, kad šio konkretaus ginčo tarp pareiškėjo ir draudiko nagrinėjimo metu pareiškėjas nepateikė draudikui naujų Įvykio aplinkybių ar įrodymų, kurie sudarytų pagrindą kitaip vertinti Įvykį bei pareiškėjo elgesį.

Draudikas atkreipė dėmesį į tai, kad pareiškėjas apie Įvykį draudikui pranešė praėjus dvejiems metams nuo Įvykio datos. Lietuvos bankas sutinka su draudiko pozicija, kad taip pareiškėjas ne tik nesilaikė Taisyklėse numatytų pareigų (nedelsiant informuoti draudiką apie galimą pretenziją ir perduoti draudikui visą su įvykiu susijusią informaciją (įskaitant informaciją apie civilines, administracines, baudžiamąsias ar pažeidimų nagrinėjimo bylas, susijusias su nuostolių sukėlusiu įvykiu); nedelsiant perduoti draudikui gautą pretenziją; be draudiko rašytinio sutikimo nepateikti pasiūlymo dėl nuostolių atlyginimo arba nežadėti atlyginti nuostolius ir kt.), bet ir panaikino draudikui bet kokią galimybę dar iki teisminio proceso ištirti Įvykio aplinkybes ar išvengti papildomų bylinėjimosi išlaidų.

Lietuvos banko vertinimu, byloje esančių duomenų ir įrodymų visuma pagrindžia, kad draudikas pagrįstai, atsižvelgdamas į Įvykio aplinkybes, nustatytas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu, kitais turimais duomenims, bei vadovaudamasis šalių sutartomis Draudimo sutarties sąlygomis, Įvykį pripažino nedraudžiamuoju.

Kaip minėta, draudikui kyla pareiga mokėti draudimo išmoką, kai įvykis atitinka draudžiamojo įvykio sąlygas ir neatitinka nedraudžiamojo įvykio sąlygų. Nustačius, kad Įvykis yra nedraudžiamasis, draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką.

Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma bei Draudimo sutarties šalių sutartomis sąlygomis, pareiškėjo reikalavimas atlyginti dėl Įvykio trečiųjų asmenų ir jo paties patirtą žalą atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą

pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis